

Nivrenaskolan
Skolgatan 5
862 31 Kvissleby

2011-06-20

Dnr 43-2010-5018

Beslut för grundskola och obligatorisk särskola

efter tillsyn av Nivrenaskolan
i Sundsvalls kommun

2011-06-20

1 (5)

Dnr 43-2010-5018

Sundsvalls kommun

skolan@sundsvall.se

Rektorerna:

Maria Stål-Sundqvist

maria.stal-sundqvist@skola.sundsvall.se

Göran Wallin

goran.wallin@skola.sundsvall.se

Tillsyn i Nivrenaskolan

Grundskola årskurserna 6–9

Obligatorisk särskola 6–10

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Nivrenaskolan och Sundsvalls kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Skolinspektionens bedömning är att Nivrenaskolan måste arbeta för att alla elever ska nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen. Skolan måste i högre grad följa upp och utvärdera resultaten inte bara på individnivå utan även på övergripande skolnivå för att kunna vidta åtgärder för högre måluppfyllelse. Det gäller inte minst i arbetet med särskilt stöd. I kvalitetsarbetet måste skolan inte bara uppmärksamma utan också analysera orsakerna till de stora skillnaderna i resultat mellan pojkar och flickor och låta den analysen ligga till grund för åtgärder. Skolinspektionen bedömer att rektorerna har ett pedagogiskt engagemang och en vilja att skapa gemensam beredskap till skolförbättring men att de inte fullt tar ansvar för att den pedagogiska verksamheten är foku-

2011-06-20

2 (5)

Dnr 43-2010-5018

serad på elevernas utveckling och lärande. Enskilda elever har kommit i kläm på grund av skolans sätt att organisera undervisningen. Skolan måste vidare arbeta för att skapa samsyn och en tydligare samverkan mellan skolans olika arbetslag i syfte att skapa en för eleverna likvärdig utbildning.

I intervjuerna framträder en varierad bild av skolan som en trivsamt arbetsplats för elever och personal. Det är Skolinspektionens bedömning att skolan behöver arbeta mer målinriktat med det förebyggande arbetet mot kränkande behandling och se till att det omfattar hela skolan. Skolan behöver också arbeta för att eleverna i högre grad blir delaktiga och får inflytande över sin utbildning.

Den obligatoriska särskolan på Nivrenaskolan är en väl fungerande verksamhet med kunnig och engagerad personal. Verksamheten sätter kunskapsutveckling i fokus. Vid intervjuer och besök i verksamheten framkommer att undervisningen bygger på god planering och hög grad av individanpassning. Enligt lärarna finns ett bra samarbete med övrig personal och elever på skolan och även utanför skolan i kontakter med olika arbetsplatser. Personalen arbetar lösningsinriktat, är mycket engagerad i skolutveckling och förhållningssättet mellan elever och personal präglas av ömsesidig respekt och förståelse. Skolan måste dock se till att kunskapsresultaten inom särskolan följs upp och utvärderas. Eftersom ingen sammanställning och analys av kunskapsresultaten finns har inte Skolinspektionen kunnat bedöma dessa i förhållande till de nationella målen.

Skolinspektionen har i tillsynen av Nivrenaskolans grundskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen och Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskola).
- Rektorerna tar inte ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande (Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer).
- Rektorn ser inte till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.8 Rektors ansvar).
- Personalen får inte den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt skall kunna genomföra sina arbetsuppgifter (Lpo 94 2.8 Rektors ansvar).
- Lärarna utvärderar inte regelbundet elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav (7 kap 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg).
- Utvecklingssamtalen genomförs inte alltid i enlighet med författningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).

2011-06-20

3 (5)

Dnr 43-2010-5018

- Elevernas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorerna inhämtar inte i tillräcklig hög grad kunskap om verksamheten och tar inte ett tydligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att underlaget används för att utveckla verksamheten i syfte att ge alla elever förutsättningar att nå målen (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 1. Den enskilda skolans utveckling och 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorerna tar inte ett tydligt ansvar för att de särskilda stödinsatser som ges utvärderas och omprövas regelbundet (5 kap. grundskoleförordningen, Lpo 94 1, Den enskilda skolans utveckling och 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorerna tar inte ansvar för att utbildningen och betygssättningen är likvärdig på skolan (1 kap 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Lpo 94,2.8 Rektors ansvar).
- Rektorerna och lärarna klargör inte i tillräckligt stor omfattning mål och krav för elever och föräldrar (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter).
- Rektorerna och lärarna arbetar inte aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning och stimulerar inte eleverna att ta ansvar för sina studier (4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 rektors ansvar).
- Rektorerna och lärarna inte visar höga och tydliga förväntningar på elevernas förmåga. (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.2 Kunskaper, mål att sträva mot, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Rektorerna inte ser till att det på skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att förhindra kränkande behandling. Ordningsregler är inte förankrade hos eleverna och efterlevs inte av samtliga elever eller de som arbetar på skolan (6 kap. 8b § grundskoleförordningen, 14 a kap 6-7 §§ skollagen).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav (14 a kap, 8 § skollagen).
- Rektorerna tar inte ett tydligt ansvar för att elevers eventuella behov av särskilt stöd utreds och särskilt stöd ges inte alltid till elever som befars inte nå målen för utbildningen (5 kap. 1 och 4 § § grundskoleförordningen).
- Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte författningarnas krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

2011-06-20

4 (5)

Dnr 43-2010-5018

- De elever som behöver studiehandledning på modersmålet får inte det. (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Skolinspektionen har i tillsynen av Nivrenaskolans obligatoriska särskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Rektorerna tar inte ansvar för att särskolans kunskapsresultat regelbundet följs upp och utvärderas (2 kap. 2 § skollagen och Lpf 94, 1.2 Den enskilda skolans utveckling).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav. (14 a kap, 8 § skollagen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 2-3

Rektor och Sundsvalls kommun har ansvar för att Nivrenaskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sundsvalls kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorerna och Sundsvalls kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta beslut kommer dock att ske efter de skolförfattningar som börjar gälla den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråden Agnetha Burström och Eva Edlund samt utredaren Sara Lyrenäs.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Eva Ahlman
Utredare/Föredragande

2011-06-20

5 (5)

Dnr 43-2010-5018

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Nivrensaskolan grundskola
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för obligatoriska Nivrenaskolans sarskola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sundsvalls kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Nivrenaskolan den 11-12 maj.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett kommunbeslut. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Nivrenaskolan, dels den information som samlats in under besöket. På Nivrenaskolan intervjuades en rektor, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Tillsyn & granskning](http://www.skolinspektionen.se/Tillsyn%20och%20granskning)).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Nivrenaskolan

Nivrenaskolan	Antal elever
Grundskola	459
Obligatorisk särskola	11

Källa: Nivrenaskolan

Nivrenaskolan ligger i Kvissleby, cirka 10 kilometer söder om Sundsvalls centrum. I skolan går drygt 470 elever i årskurserna 6–9. Skolan har en förberedelseklass för nyanlända elever och en lokalintegrerad särskola. Nivrenaskolans lokaler är anpassade för funktionshindrade elever. Bredvid Nivrenaskolan finns Njurundahallen, en stor idrottshall där all idrottsundervisning bedrivs och ett stadsdelsbibliotek som skolan nyttjar.

Personalen är organiserad i fem arbetslag. Skolan har två rektorer som har delat ansvaret mellan sig så den ena ansvarar för grundskolans årskurser 7 och 9, den obligatoriska särskolan samt matematik och naturvetenskapliga ämnen medan den andra ansvarar för grundskolans årskurser 6 och 8 samt för språk och samhällsvetenskapliga ämnen. Vid Skolinspektionens besök intervjuades rektorn för grundskolans årskurser 7 och 9 samt den obligatoriska särskolan

Tillsynsprotokoll för Nivrenaskolans grundskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen och Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskola

Motivering:

År 2010 var 78 procent av Nivrenaskolans avgångselever behöriga att söka till gymnasieskolan. Andelen har varierat mellan 89 och 77 procent under den senaste sexårsperioden. Endast 59 procent av eleverna hade nått målen i samtliga ämnen, vilket innebär en försämring jämfört med tidigare år. De ämnen eleverna har låg måluppfyllelse i är NO-ämnen (biologi, kemi, fysik) och SO-ämnen (samhällskunskap, geografi, historia, religion). Mellan 16 till 22 procent av eleverna når inte målen i dessa ämnen. Det genomsnittliga meritvärdet år 2010 ligger på 176 att jämföra med riksgenomsnittet 209. Det genomsnittliga meritvärdet för flickor är 192 och för pojkar 158. Flickorna har under den senaste sexårsperioden, med undantag av läsåret 06/07, haft betydligt högre genomsnittligt meritvärde än pojkarna. Måluppfyllelsen i de flesta ämnen uppvisar också stora skillnader mellan pojkar och flickor.

Skolinspektionen konstaterar att 24 procent av avgångseleverna 2010 fick ett högre slutbetyg i matematik än vad det nationella ämnesprovet i matematik visade. I svenska var andelen 12 procent och i engelska 13 procent. Ämnesprovet i fysik för årskurs 9 gjordes endast av 83 av skolans 129 niondeklassare. 24 procent av dessa nådde inte målen och 30 procent av eleverna fick ett högre betyg än provresultatet visade. Att det finns differens mellan betyg och resultat på ämnesproven behöver inte betyda att betygen är satta på fel grund, men skolan behöver utvärdera orsakerna till de stora avvikelserna.

Det är av största vikt att skolan i sitt kvalitetsarbete analyserar kunskapsresultaten och den låga måluppfyllelsen för att kunna ta välgrundade beslut om vilka åtgärder som ska vidtas för att förbättra resultaten. Den låga måluppfyllelsen i vissa ämnen måste analyseras för att skolan ska kunna utröna orsakerna och vidta åtgärder för högre måluppfyllelse. Verksamheten måste även analysera orsakerna till skillnader i resultat mellan pojkar och flickor. Likaså behöver arbetet med särskilt stöd, åtgärdsprogram samt vidtagna stödinsatser utvärderas i syfte att öka måluppfyllelsen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorerna måste säkerhetsställa att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande

Författningsstöd:

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer

Motivering:

När det gäller att uppnå en skola med god kvalitet har ledarskapet i skolan en central roll. Ett tydligt, demokratiskt och kraftfullt ledarskap som är inriktat på skolans kunskapsmål främjar framgång. Den sociala utvecklingen är en viktig del. Utvecklingen i övrigt, till exempel elevens förmåga att kunna bedöma sitt eget lärande, att kunna ta ansvar för sitt lärande och sitt kunskapsinhämtande är andra. I intervjuer framkommer att rektorerna inte i tillräcklig hög grad tar ansvar för att verksamheten bedrivs på ett långsiktigt och målinriktat sätt. Rektorerna måste se till att skolans interna utvecklingsarbete är fokuserat på långsiktighet. Det ska vara tydligt vilka gemensamma mål som finns för skolan och alla medarbetare ska omfattas av målen så att de gynnar elevernas utveckling. Detta särskilt med tanke på de brister tillsynen visar avseende måluppfyllelse, elevers möjlighet till inflytande, individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen, värdegrundsarbete, särskilt stöd mm.

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorerna inte ser till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Motivering:

Vid intervjuer med elever och personal framkommer stora variationer i hur lärare tydliggör de nationella målen och betygskriterierna och deras koppling till undervisningen för eleverna. Ibland förekommer skriftlig information om mål och kriterier, ibland muntlig information och ibland ingen information alls. Eleverna bör informeras om och känna till på vilka grunder bedömningen av deras kunskaper görs. En synliggjord bedömning kommer att tala om för eleverna vad som räknas som viktiga kunskaper och förmågor.

Enligt rektor sker ämnesträffar varannan vecka och där finns det förutsättningar för lärare att diskutera kunskapssyn, strategier och hur man ska konkretisera betygskriterier. Av lärarintervjuer framkommer dock att fokus på dessa möten ofta blir att söka lösningar på praktiska frågor istället för att fördjupa de pedagogiska diskussionerna.

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Personalen får inte den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt skall kunna genomföra sina arbetsuppgifter.

Författningsstöd:

Lpo 94 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Nivrenaskolan har lärare som går lärarlyftet med inriktning på specialpedagogik och svenska som andraspråk. En kompetenshöjande satsning har också gjorts med inriktning på betyg och bedömning. Rektorn medger att han önskar att kompetensutvecklingen borde vara mer omfattande på Nivrenaskolan. De områden som skolan framför allt inte har behörig personal i är SO- respektive NO-ämnena. Där har lärarna behörighet i något eller några av de ämnena som ingår i ämnesblocken. Rektorn skulle även önska att personalen får diskutera och sprida framgångsrika metoder och inlärningsstrategier mellan olika årskurser och ämnen.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att lärarna inte regelbundet utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav.

Författningsstöd:

Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

Av dokumentstudier och intervjuer framkommer att elevernas kunskapsutveckling inte regelbundet följs upp i samtliga ämnen av ämneslärare. Nivrenaskolan använder sig av Schoolsoft, en webbaserad lösning som är avsedd att underlätta kommunikation, dokumentation och administration av skolverksamheten, för att följa upp elevernas kunskapsutveckling. Det varierar dock mellan lärare, ämnen och årskurser i vilken grad den uppföljning och utvärdering som görs är tydligt kopplad till kursplanernas och läroplanens mål. Den framtidsytande formativa delen som ska beskriva vad eleven behöver utveckla för att nå kunskapsmål och höga betyg finns ofta inte med.

Uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling och resultat sker företrädesvis i svenska, matematik och engelska. I övriga ämnen framgår, som tidigare nämnts, att det brister när det gäller en dokumenterad uppföljning och utvärdering relaterat till läroplanens och kursplanernas mål. I intervju med lärarna framkommer att de i en del ämnen mer följer upp vad eleven gjort och i mindre utsträckning vad eleven lärt. De skriftliga omdömen ska varken innehålla beskrivningar eller värderingar av elevernas personliga egenskaper, vilket förekommer.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att utvecklingssamtalen inte alltid genomförs i enlighet med författningarnas krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Utvecklingssamtalet är skolans viktigaste sätt att informera och informeras om elevens utveckling och skolgång. Att enas om tydliga utvärderingsbara mål för elevens arbete är samtalets kärna. Läraren ska fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. En gång per termin har Nivrenaskolan ett sådant utvecklingssamtal. Vid elevintervjuer framkommer dock att det är stor variation mellan hur dessa utformas. Ibland saknas information om elevernas kunskapsutveckling och ibland behandlas sociala frågor mer än elevens kunskapsutveckling. Nivrenaskolan måste försäkra sig om att samtliga vårdnadshavare och elever får den kunskap och information som utvecklingssamtalet ska innehålla enligt författningarna.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen inte motsvarar de krav som författningarna ställer.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

På Nivrenaskolan utarbetas individuella utvecklingsplaner för alla elever. Kvaliteten varierar dock mellan de olika utvecklingsplanerna. De exempel på utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del innehåller inte alltid skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till de nationella målen. I utvecklingsplanerna sammanfattas inte heller alltid vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. För stöd i

arbetet med individuella utvecklingsplaner hänvisas till Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16).

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorerna inte i tillräckligt hög grad inhämtar kunskap om och följer upp lärarnas undervisning och tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet i syfte att höja måluppfyllelsen.

Författningsstöd:

2 kap. 2§ första stycket skollagen, Lpo 94 1. Den enskilda skolans utveckling och 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Rektorerna har ett pedagogiskt engagemang och uttrycker en vilja att skapa gemensam beredskap för skolförbättring. De har också påbörjat ett arbete med att göra klassrumsbesök. I lärarintervjuer framkommer dock att besöken är sporadiska och korta och efterföljs inte av någon pedagogisk diskussion. I intervjuer berättas även att rektorerna inte har förankrat skolans målsättning hos personalen, att de inte har insyn i den pedagogiska verksamheten och därför inte heller tar fullt ansvar för elevernas utveckling och lärande.

I kvalitetsredovisningen för 2009/10 presenteras resultaten för Nivrenaskolan både avseende kunskaper och värdegrundsarbete. De områden som skolan under året valt att fokusera på är trygghet, demokrati och kunskap.

I kvalitetsredovisningen presenteras resultaten av de nationella proven, den sammantagna måluppfyllelsen och meritvärden för årskurs 9. I övrigt redovisas inga resultat i form av betyg eller måluppfyllelse i samtliga ämnen. Analyser av varför resultaten ser ut som de gör saknas. För att skolan ska utvecklas kvalitativt måste undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följas upp och utvärderas samt nya metoder prövas och utvecklas. Det är rektorernas ansvar att så sker.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorerna inte tar ansvar för att de särskilda stödinsatser som ges utvärderas och omprövas.

Författningsstöd:

Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling och 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Rektorn uppger att rutiner saknas för att systematiskt utvärdera och regelbundet ompröva de särskilda stödinsatser som ges vid skolan. Avstämningar av vilka elever som är i behov av särskilt stöd görs vid klassgenomgångar och ibland vid konferenser med arbetslagen. De insatser som genomförs utvärderas dock oftast enbart på individnivå. För att säkerställa att elever med behov av särskilt stöd får rätt stöd behöver rektorerna regelbundet och övergripande följa upp och utvärdera det särskilda stöd som ges. Detta är en viktig del av skolans systematiska kvalitetsarbete. Arbetet med särskilt stöd måste kontinuerligt följas upp och utvärderas för att skolan ska kunna utröna huruvida insatserna får avsedd effekt inte bara på individnivå utan även på skolövergripande nivå.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorerna inte tar ansvar för att utbildningen och betygssättningen är likvärdig på skolan.

Författningsstöd:

1 kap 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Lpo 94,2.8 Rektors ansvar

Motivering:

I kvalitetsredovisningen och i elevintervjuer framkommer att eleverna upplever en otydlighet i betygssättningen och att de känner en osäkerhet att de bedömningar som görs är likvärdiga mellan de olika arbetslagen. I skolans kvalitetsredovisning framgår att detta är ett prioriterat område. Enligt rektorn skiljer sig planeringen av studierna, genomförandet av olika arbetsområden och redovisning av kunskaper sig åt mellan de olika arbetslagen. Han menar dock att eleverna bedöms efter samma kriterier. Eleverna menar ändå att det är beroende på vilket arbetslag de tillhör som avgör vilket betyg de får och att detta är en återkommande diskussion på elevrådsträffarna. Skolinspektionens bedömning är att rektorerna måste skapa forum för diskussion och försäkra sig om att de bedömningar som görs på skolan är likvärdiga.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorerna och lärarna inte klargör i tillräckligt stor omfattning mål och krav för elever och föräldrar.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Motivering:

I intervjuer med elever och lärare framkommer att arbetet med att klargöra kursplanernas mål för eleverna varierar mellan olika ämnen och lärare. Som tidigare nämnts är inte heller kopplingen till de nationella målen tydliga i elevernas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. På skolan har påbörjats ett arbete för att klargöra och implementera den nya läroplanen med kursplaner och kunskapskrav för att de ska bli tydliga för såväl skolans personal som elever och föräldrar.

Skolinspektionen vill betona att i skolans uppdrag ligger även att klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har.

Bedömningsområde: Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorerna och lärarna inte arbetar aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning och stimulerar inte eleverna att ta ansvar för sina studier.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering:

I intervjuer med elever och lärare framkommer att elevernas möjligheter till inflytande över undervisningens innehåll och utformning varierar mellan olika ämnen och lärare. I vissa ämnen finns enligt eleverna stora möjligheter att påverka, medan det i andra ämnen hör till ovanligheterna. För elever är möjligheten att påverka innehåll och utformning en viktig motivationsskapande faktor och det är Skolinspektionens bedömning att eleverna i högre grad bör stimuleras till delaktighet och medansvar. Genom att i högre grad informera om mål och uppmuntra elever att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen kan de utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Bedömningsområde: Tillit till elevens förmåga**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorerna och lärarna inte visar höga och tydliga förväntningar på elevernas förmåga.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering:

På Nivrenaskolan har man tidigare arbetat med ett specialanpassat arbetslag vars syfte var att stödja elever i behov av specialanpassad inlärningsmiljö. Detta har man lagt ned på grund av att exkluderingen blev för påtaglig och kunskapsmålen kom att ställas bakom sociala mål. Det framkommer dock i intervjuer att man fortfarande ofta arbetar exkluderande med elever i behov av särskilt stöd. Det finns en uppenbar risk för att användningen av nivågrupperingar och andra särlösningar kan få inlärningseffekter och bli stigmatiserande för de elever som hamnar där. För att eleverna ska känna tillit till sin egen förmåga, utveckla sitt lärande och nå högre måluppfyllelse är det av största vikt att skolan och lärarna visar att de tror på att alla elever kan lära och utvecklas.

Rektorn och personalen uttrycker en ambition att utforma en skola som präglas av höga förväntningar på eleverna men i intervjuerna framkommer att det saknas en gemensam syn avseende de vuxnas värderingar och förhållningssätt. I elevintervjuer framkommer att det finns flera lärare som utmanar och berömmar dem men eleverna berättar även att de blivit tillsagda att "det inte är någon idé att du försöker nå ett högre betyg" eller "du kommer aldrig att nå målen".

På skolan är skillnaderna mellan flickors och pojkars kunskapsresultat stora. Pojkarna har under de senaste åren nått ett genomsnittligt meritvärde som ligger avsevärt lägre än flickornas. Pojkarna når även i lägre grad målen i samtliga ämnen. På skolan har man uppmärksammat skillnaderna, men har inte tillräckligt kraftfullt vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med situationen. De förklaringar som ges i intervjuer är ofta att de lägre resultaten beror på att eleverna är omotiverade eller att det i familjen eller på orten inte finns en tradition som talar för studier.

Det är av stor vikt att Nivrenaskolan förbättrar sin verksamhet inom detta område.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorerna måste säkerställa att det på skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att förhindra kränkande behandling. Ordningsregler finns men är inte förankrade hos eleverna och efterlevs inte av samtliga elever eller de som arbetar på skolan.

Författningsstöd:

6 kap. 8b § grundskoleförordningen

Motivering:

När en elev börjar på Nivrenaskolan skrivs ett kontrakt mellan elev, förälder och skolan som syftar till att skapa en bra arbetsmiljö för alla. Skolan har även utarbetade ordningsregler. I intervjuer framgår dock att de inte är välkända bland eleverna. I elevintervjuer framkommer bland annat att det finns tendenser att sexorna utsätts för kränkande behandling av niorna vilket inte är acceptabelt. Skolinspektionens bedömning är att skolan i högre grad behöver hitta system och rutiner för sitt värdegrundsarbete. De förebyggande insatserna behöver bli mer målinriktade och omfatta skolans alla elever.

Av de samtal som förts under tillsynen framgår också att ordningsreglerna inte har tagits fram eller reviderats under elevernas medverkan, vilket är ett krav som förordningen ställer på en skolas ordningsregler.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap, 6–8 § skollagen

Motivering:

Nivrenaskolan har utarbetat en Likabehandlingsplan för läsåret 2010-11. Den motsvarar dock inte vad författningarna säger om planen mot kränkande behandling. Skrivningarna i planen ska tydligt utgå ifrån en kartläggning av den aktuella situationen på skolan och insatserna bör utgå från denna kartläggning. Den ska årligen utvärderas och upprättas på nytt. Den ska också innehålla en redovisning av vilka förebyggande insatser som planeras under året. Skolan ska verka för att eleverna ska vara med i utarbetandet av planen och även se till att den förankras hos alla elever. För stöd i arbetet se Skolverkets allmänna råd för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (SKOLFS 2009:38).

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde:** Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektor inte tar ett tydligt ansvar för att elevers eventuella behov av särskilt stöd utreds och att särskilt stöd inte alltid ges till elever som befaras att inte nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

5 kap. 1 och 4 § § grundskoleförordningen

Motivering:

På Nivrenaskolan finns en arbetsgång beskriven för arbetet med särskilt stöd. I arbetsgången framgår inte tydligt det ansvar som rektor har enligt grundskoleförordningen att se till att utredning görs när det kan befaras att en elev riskerar att inte nå målen samt även att se till, om så är fallet, att åtgärdsprogram upprättas. Det är Skolinspektionens bedömning att rektor kommer alltför sent in i processen. I praktiken, menar rektorn att han kommer in i processen i ett tidigare skede än vad som framgår i beskrivningen av arbetsgången.

I intervjuer framkommer att det särskilda stöd som eleverna får, huvudsakligen ges enskilt eller i mindre grupper. Det finns en risk för att dessa grupperingar permanentas och på så vis får så kallade inläsningseffekter för de elever som hamnar där. Skolinspektionen vill påminna om det som förordningen säger om att elever i behov av särskilt stöd i första hand ska ges detta inom den klass eller grupp som eleven tillhör. Det är enligt Skolinspektionen av största vikt att personalen har höga förväntningar och tilltro till samtliga elever samt en strävan att stärka elevernas självförtroende.

Den undervisande personalen menar också i intervjuer att skolan ger särskilt stöd till elever som har behov av det, men att behovet inte kan tillgodoses fullt ut. Enligt dem finns det elever som skulle behöva mer stöd än vad skolan kan erbjuda.

Rektorerna initierade och genomförde en omorganisation av skolan läsåret 2009/2010. Personalen organiserades i fem arbetslag, varav ett skulle arbeta med elever med stora svårigheter med skolarbetet. Motiven för omorganisationen var att bibehålla arbetslagsidén, att förbättra samarbetet mellan arbetslagen och skapa samarbete mellan arbetslagen och elevhälsoteamet. Dock blev inte effekterna de förväntade och skolan genomgick en ny omorganisation. I intervjuer framkommer en brist på samsyn när det gäller elever i behov av särskilt stöd. Det har lett till att elever i behov av särskilt stöd inte alltid får de stöd de behöver.

Skolinspektionen vill göra skolan uppmärksam på att den nya skollagen (2010:800) ska tillämpas från den 1 juli. En förändring är då att rektorn får rätt att delegera vissa enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor som handlar om särskilt stöd, om inte annat anges.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolans åtgärdsprogram inte uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Vid Nivrenaskolan utarbetas åtgärdsprogram när en elev befaras att inte nå målen i något eller några ämnen. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår inte tydligt vilka mål eleven och skolan har att jobba mot. Målformuleringarna är många gånger svävande, vilket gör att de är svåra att utvärdera. Programmen innehåller en redovisning av vilka åtgärder som planeras, men dessa vilar i flera fall på elevens eget ansvar och inte till övervägande del på skolan. Hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas anges sällan.

Av ett åtgärdsprogram ska det framgå vilka behov eleven har, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas och utvärderas. För att åtgärdsprogrammet ska kunna fylla den funktion som är avsedd och uppfylla förordningens krav är det viktigt att skolan arbetar vidare för en gemensam kunskap om hur mål och åtgärder kan formuleras så att åtgärdsprogrammen blir ett effektivt verktyg i skolans arbete med att hjälpa elever i behov av särskilt stöd. För stöd i utformningen av åtgärdsprogram se Skolverkets allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att studiehhandledning på modersmålet inte ges till de elever som behöver det.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

På Nivrenaskolan finns en förberedelseklass med elever som är nyanlända till Sverige och inte har tillräckliga kunskaper i svenska. I intervjuer framkommer att studiehhandledning på modersmål ges till endast en elev av dessa trots att behovet är stort även hos de andra. Skolinspektionen vill i sammanhanget betona skolans skyldighet att bistå eleverna med studiehhandledning på modersmål.

Tillsynsprotokoll för Nivrenaskolans obligatoriska särskola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☐

Lärarnas bedömning och utvärdering

☐

Rektorns ansvar för uppföljning och
utvärdering

☒

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☐

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygghet och studiero

☒

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

☐

Undervisningstid och val

☐

Särskilt stöd

☐

Studie- och yrkesvägledning

☐

Avgifter

☐

Rektorns beslutsfattande

☐

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Kunskapsresultaten har inte kunnat bedömas på grund av att skolan saknar en sammanställning och utvärdering av kunskapsresultaten. Se vidare bedömningsområde rektorns ansvar för uppföljning och bedömning.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorerna inte tar ansvar för att särskolans kunskapsresultat regelbundet följs upp och utvärderas.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen och Lpf 94, 1.2 Den enskilda skolans utveckling.

Motivering:

Nivrenaskolan har inte till Skolinspektionen redovisat några kunskapsresultat för utbildningen i särskolan. Varken i kvalitetsredovisningen eller i den verksamhetsredogörelse som redovisats till Skolinspektionen finns de samlade kunskapsresultaten redovisade för särskolans verksamhet. Vid tillsynen framkommer också att det inte finns några dokumenterade sammanställningar med en analys av kunskapsresultaten. Rektorerna måste se till att särskolans verksamhet följs upp och utvärderas som ett led i det kontinuerliga kvalitetsarbetet.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorerna inte ser till att särskolans arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap, 6–8 § skollagen

Motivering:

Nivrenaskolan har utarbetat en Likabehandlingsplan för läsåret 2010-11 som inte uppfyller författningarnas krav. Skrivningarna i planen tydligt ska utgå ifrån en kartläggning av den aktuella situationen på skolan och insatserna ska utgå från denna kartläggning. Den ska årligen utvärderas, upprättas på nytt och omfatta all verksamhet. Någon koppling till särskolan finns heller inte i planen. Den ska också innehålla en redovisning av vilka förebyggande insatser som planeras under året. Skolan ska även verka för att eleverna ska vara med i utarbetandet av planen och se till att den förankras hos alla elever.